

TISKOVÁ ZPRÁVA

Podnikání více rozjíždějí mladí, méně ženy či nezaměstnaní

Mezinárodní výzkum Global Entrepreneurship Monitor (GEM) zkoumal v roce 2011 na reprezentativních souborech dospělé populace v 54 zemích světa podnikatelskou aktivitu obyvatel a jejich postoje a aspirace s podnikáním spojené. V České republice jej realizoval tým Fakulty podnikohospodářské VŠE za podpory Ministerstva průmyslu a obchodu.

Praha 18. května 2012

„Pro ministerstvo průmyslu a obchodu je mezinárodní výzkum GEM důležitým vodítkem pro správné nastavení podpory malých a středních podniků v České republice a výsledky výzkumu využijeme pro nově připravovanou koncepci podpory malých a středních podniků“, shrnuje ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba hlavní důvody proč ministerstvo tuto aktivitu podpořilo. *„Spolupráce na výzkumu GEM je pro nás obzvláště důležitá v době, kdy se připravuje nové nastavení podpory ze strukturálních fondů EU pro léta 2014-2020. Podpora podnikání je pro Evropskou unii i ministerstvo průmyslu a obchodu jednou z priorit pro nové programovací období a také díky tomuto výzkumu bude moci být podpora podnikání v novém období lépe zacílená,“* zdůrazňuje ministr Martin Kuba.

Do nové podnikatelské aktivity je v ČR zapojeno 8% dospělé populace ve věku 18-64 let. Tím se ČR řadí na 34. místo z 54 zkoumaných zemí, ale mezi evropské země s vyšší novou podnikatelskou aktivitou. Nová podnikatelská aktivita zahrnuje jedince, kteří dělají konkrétní kroky k rozjezdu nového podnikání, a také ty, kteří vedou firmu mladší než 3,5 roku. V porovnání s rokem 2006, kdy byl projekt GEM v ČR naposledy realizován, se situace téměř nezměnila. Pozitivní nicméně je, že se zvětšil podíl těch, kteří novou firmu řídí, oproti těm, kteří se na její rozjezd připravují. V porovnání s rokem 2006 se zmenšil počet jedinců, kteří v ČR v posledním roce skončili s podnikáním či jej přerušili.

Na základě průzkumu GEM lze odhadnout počet lidí, kteří vlastní a zároveň aktivně řídí nějaké běžící podnikání, na 554.000 lidí. Tento počet nezahrnuje jedince zaměstnané formou Švarc systému a může tak představovat vhodnou alternativu k mírám podnikání dostupným na základě jiných zdrojů, například živnostenského rejstříku.

Hlavním sektorem, ve kterém jsou zakládány nové firmy, jsou služby pro koncové uživatele. Podíl tohoto sektoru v porovnání s rokem 2006 vzrostl. Naopak se snižuje podíl nové podnikatelské aktivity v průmyslu a stavebnictví. I přesto zatím v mezinárodním srovnání zůstává podíl průmyslu v ČR výrazný.

TISKOVÁ ZPRÁVA

Do nové podnikatelské aktivity je u nás zapojeno 2,6krát více mužů než žen. U zavedených firem je 3,8krát více podnikatelů mužů než podnikatelek žen. Nůžky mezi muži a ženami v podnikatelské aktivitě se přitom rozevírají. Nové firmy u nás nejčastěji rozjíždějí mladí lidé ve věku od 18 do 35 let. V porovnání s rokem 2006 vzrostla podnikatelská aktivita studentů starších než 18 let na 7%.

Do podnikatelské aktivity je zapojeno výrazně více lidí s vysokoškolským vzděláním než se vzděláním základním. Klesla nová podnikatelská aktivita vyučených a také nezaměstnaných. Nejvýraznější podnikatelská aktivita je v Praze a též v domácnostech s vysokými příjmy.

Naše populace má v porovnání s ostatními zeměmi nízkou sebedůvěru, pokud jde o přesvědčení, že má dovednosti, znalosti a zkušenosti potřebné pro zahájení nového podnikání. Nejvíce si začínající podnikatelé věří, že dokážou dobře řídit každodenní provoz firmy. Nejmenší sebedůvěru mají naopak, pokud jde o schopnost přilákat dobré zaměstnance.

Více než 70% lidí u nás začíná podnikat proto, že vnímá dobrou příležitost, nikoli z nutnosti. Častějším motivem je přitom získání větší nezávislosti, než získání vyššího příjmu.

Pouze 24% obyvatel vnímá dobré příležitosti pro zahájení podnikání, což je méně než v roce 2006. Příležitosti vnímají spíše muži, studenti, lidé s ukončenou VŠ, mladší 35 let, z domácností s vysokým příjmem a z Prahy. Studenty je třeba podpořit, aby na základě vnímaných příležitostí učinili kroky k rozjezdu vlastního podnikání.

Začínající podnikatelé očekávají růst a tvorbu pracovních míst. Téměř tři čtvrtiny lidí zapojených do nové podnikatelské aktivity mají nebo plánují vytvořit během pěti let alespoň jedno pracovní místo. Téměř třetinu z nich lze označit za inovativně orientované. Značná část jedinců zapojených do podnikatelské aktivity uvedla, že využívá nejnovější technologie. Podnikatelská aktivita u zavedených firem je v porovnání s ostatními zeměmi výrazněji proexportně orientovaná. Nejčastěji volenou strategií je zaměření na vysokou kvalitu nabízených produktů a služeb. Tím však může být obtížné dosáhnout potřebné odlišnosti od konkurence.

Míra podnikatelské aktivity, kterou jedinci nevykonávají nezávisle, ale pro svého zaměstnavatele, dosáhla v ČR úrovně 5% ze všech zaměstnanců. Zaměstnanecká podnikatelská aktivita funguje v řadě vyspělých ekonomik jako alternativa k nezávislému podnikání. V ČR je zaměstnanecká podnikatelská aktivita relativně čtenější mezi mladší generací. Opět existují více než v jiných zemích rozdíly mezi touto aktivitou u mužů a u žen.

X X X

Vysoká škola ekonomická v Praze je největší ekonomickou univerzitou v České republice. V současnosti se zde vzdělává více než 20 tisíc studentů na šesti fakultách. Těmi jsou Fakulta financí a účetnictví, Fakulta mezinárodních vztahů, Fakulta podnikohospodářská, Fakulta informatiky a statistiky, Národohospodářská fakulta

TISKOVÁ ZPRÁVA

a Fakulta managementu v Jindřichově Hradci. Absolventi VŠE zastávají významné funkce v soukromém i veřejném sektoru. Nejvíce jich směřuje do různých odvětví průmyslu a služeb, obchodu, marketingu, bankovníctví, veřejné správy, účetnictví, auditu, cestovního ruchu a do oblastí informačních technologií. Čestný titul doktor honoris causa VŠE převzala řada významných českých i zahraničních ekonomů, např. nositelé Nobelovy ceny prof. Robert A. Mundell, prof. Milton Friedman či prof. Gary S. Becker. Více informací na www.vse.cz.

Kontakt pro média

Ing. Mgr. Martin Lukeš, Ph.D.
Fakulta podnikohospodářská VŠE
tel.: 224 098 632
e-mail: martin.lukes@vse.cz

Ing. Martina L. Jaklová, Ph.D.
Fakulta podnikohospodářská VŠE
tel.: 224 098 409
e-mail: martina.jakl@vse.cz